

KARTA PRZEDMIOTU – I ROK

Rok akademicki 2025/2026

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ4.B20.SN	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Socjologia niepełnosprawności <i>Sociology of disability</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	<i>Fizjoterapia</i>
1.2. Forma studiów	<i>Stacjonarne/niestacjonarne</i>
1.3. Poziom studiów	<i>Jednolite magisterskie</i>
1.4. Profil studiów*	<i>praktyczny</i>
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	<i>dr Mirosław Rutkowski</i>
1.6. Kontakt	<i>miroslaw.rutkowski@ujk.edu.pl</i>

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	<i>polski</i>
2.2. Wymagania wstępne*	<i>brak</i>

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	<i>wykład</i>	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	<i>pomieszczenie dydaktyczne Collegium Medicum</i>	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	<i>zaliczenie z oceną</i>	
3.4. Metody dydaktyczne	<i>wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny i dyskusja grupowa, prezentacja indywidualnych przypadków z elementami filmów dokumentalnych</i>	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<i>1.Kowalik S. (2007), Bariery utrudniające włączanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne. Próba sformułowania nowego podejścia teoretycznego, [w:] „NAUKA”</i> <i>2.Ostrowska A. (2009), Modele relacji pacjent–lekarz, [w:] Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy, A. Ostrowska (red.), Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.</i> <i>3.Ostrowska A. (2015), Niepełnosprawni w społeczeństwie, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa</i>
	uzupełniająca	<i>1.Barnes C., Mercer G. (2008), Niepełnosprawność, Wyd. "Sic!", Warszawa</i> <i>2.Brzezińska A. (red.), (2010), Aktywność zawodowa osób z ograniczeniami sprawności. Seria wydawnicza, T.1-13, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa.</i> <i>3.Kubiak H., Jakoniuk-Diallo A.(red.), (2011), Człowiek niepełnosprawny w otoczeniu społecznym. Wyd. "Difin", Warszawa.</i> <i>4.Gordon T. (2009), Rozmawiać z pacjentem: podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji, Wyd. „Academica” SWPS, Warszawa</i> <i>5.Rollnick S, Miller WR, Butler CC (2010), Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej. Wyd. „Academica” SWPS, Warszawa</i> <i>6.Skrzypek M. (2011). Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej, Wydawnictwo KUL, Lublin (– rozdziały 7 i 8).</i>

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
Wykłady: C1. Zapoznanie studentów z wielokontekstowością zagadnień niepełnosprawności – psychologicznych, pedagogicznych i socjologicznych, mających znaczenie w postępowaniu terapeutycznym C2. Kształtowanie umiejętności uwzględniania specyfiki komunikacyjnych, relacyjnych i środowiskowych w projektowaniu oraz realizacji procesu fizjoterapii

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Tożsamość socjologii niepełnosprawności - relacje między socjologią niepełnosprawności a socjologią medycyny/zdrowia, aplikacyjny charakter socjologii niepełnosprawności
2. Definiowanie niepełnosprawności i jej kontekstów w teoriach socjologicznych, psychologicznych oraz pedagogicznych a także w modelu indywidualnym, funkcjonalnym i społecznym
3. Strategie pomocy i specyfika postępowania terapeutycznego wobec osób z niepełnosprawnościami w różnych fazach życia i etapach terapii. Modele relacji pacjent- terapeuta
4. Rola komunikacji werbalnej i niewerbalnej w budowaniu relacji pacjent-terapeuta. Zasady budowania relacji opartej na zaufaniu. Formy motywowania pacjentów do zachowań prozdrowotnych.
5. Sytuacyjno-środowiskowe uwarunkowania wspomagania rozwoju osób z niepełnosprawnościami – normalizacja środowiska życia, uczestniczenie, rozszerzanie autonomii
6. Możliwości i bariery współczesnej edukacji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Zasady i strategie radzenie sobie z problemami wynikającymi z niepełnosprawności
7. Współczesne rozumienie i możliwości zastosowania tradycyjnych form postępowania terapeutyczno-wychowawczego - wczesna diagnoza i interwencja, stymulowanie i aktywizowanie, korygowanie, kompensowanie, usprawnianie, wspieranie i wspomaganie rozwoju – w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami
8. Rozumienie wielokontekstowości socjologicznego fenomenu niepełnosprawności – Kolokwium zaliczeniowe

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:		
W01	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	FIZJ_B.W4. FIZJ_OW3
W02	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami;	FIZJ_B.W7.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;	FIZJ_B.U3. FIZJ_OU13

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)					
	Kolokwium			Aktywność na zajęciach*		
	Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...
W01	x			x		
W02	x			x		
U01	x			x		

*Aktywność na wykładzie – uczestnictwo w dyskusji w trakcie wykładu lub przekazanie głosu w dyskusji drogą e-mail

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności- weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 61% do 68% punktów
	3,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 71% do 76% punktów
	4	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 77% do 84% punktów oraz udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym
	4,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 85% do 92% punktów oraz aktywny - na więcej niż dobrym poziomie udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym
	5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 93% do 100% % punktów oraz aktywny - na bardzo dobrym poziomie udział w dyskusjach na wykładach konwersatoryjnych

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	20	20
Udział w wykładach	19	19
Udział w kolokwium zaliczeniowym	1	1
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	5	5
Przygotowanie do wykładu	2	2
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	3	3
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	25	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	1

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....